

MINISTERSTWO ROZWOJU REGIONALNEGO

Założenia aktualizacji „Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015”

Dokument przyjęty przez Radę Ministrów
dnia 30 grudnia 2008 r.

Warszawa, grudzień 2008 r.

ZAŁOŻENIA AKTUALIZACJI

Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015

1. Główne przesłanki i zakres aktualizacji Strategii

Po przeprowadzeniu analizy obecnych uwarunkowań i perspektyw rozwoju społeczno-gospodarczego, nasilających się wyzwań globalizacyjnych i kierunków rozwoju Unii Europejskiej, zamierzeń i dokumentów programowych Rządu oraz nowych wymogów wynikających ze znowelizowanej *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*¹, **uznaje się za celowe dokonanie aktualizacji obowiązującej średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. „Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015”(SRK)**². Jednocześnie okres obowiązywania zaktualizowanej strategii powinien pozostać nie zmieniony, tj. do 2015 roku. Mając na względzie skutki światowego kryzysu finansowego, zakładać należy, iż w przypadku znaczącej zmiany wskaźników społeczno-gospodarczych konieczna będzie kolejna aktualizacja SRK.

W ostatnich latach zmieniły się niektóre uwarunkowania wewnętrzne rozwoju kraju, jak też uwydatniły wyzwania i zagrożenia zewnętrzne, w tym w wyniku kryzysu finansowego na świecie. Będą one rzutowały na krótko- i średniookresową politykę gospodarczą i jej efekty. Nawiązanie do tych problemów i zagadnień powinno znaleźć się również w SRK.

Zmiany Strategii powinny odzwierciedlać i wzmacniać wiodącą rolę SRK w systemie programowania strategicznego i współzależności dokumentów strategicznych przewidzianych w nowelizacji *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*.

Zmiany wprowadzone w ustawie zakładają m.in. umożliwienie efektywnego zarządzania polityką rozwoju w skali kraju i koordynację krajowych instrumentów realizacyjnych (strategii, programów), silniejsze zaakcentowanie problemów rozwoju regionalnego, włączenie elementów przestrzennych, zapewnienie właściwego przygotowania krajowych i regionalnych dokumentów programowych niezbędnych do pozyskiwania funduszy europejskich oraz usprawnienie systemu i reguł wykorzystywania funduszy europejskich w Polsce.

SRK powinna opierać się na takich fundamentach jak wolność, solidarność, równość wobec prawa, tolerancja i sprawiedliwość oraz zasadach pomocniczości państwa, samorządności, decentralizacji, wzajemnego zaufania i partnerstwa, podkreślonych w „Deklaracji Koalicyjnej PO-PSL”, podpisanej w dniu 23 listopada 2007 r.

¹ *Ustawa z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności* (ustawa podpisana przez Prezydenta w dniu 24 listopada 2008 r.), która wprowadza zmiany do ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju, ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych i ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

² „Strategia Rozwoju Kraju 2007–2015” została przyjęta 29 listopada 2006 r. Zgodnie z *ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju SRK* podlega okresowej aktualizacji, co najmniej raz na cztery lata. Na posiedzeniu w dniu 12 lutego 2008 r. Rada Ministrów zobowiązała Ministra Rozwoju Regionalnego do przeanalizowania celów i priorytetów „Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015” oraz przedstawienia członkom Rady Ministrów ewentualnych zmian w tym zakresie. W celu zapewnienia spójności przedstawianych propozycji oczekiwano na zakończenie prac nad nowelizacją ustawy, o której mowa w przypisie 1).

Jednocześnie zaktualizowana SRK powinna uwzględniać kierunki i zagadnienia nakreślone w „Strategicznym Planie Rządu”, ogłoszonym w dniu 24 lutego 2008 r., przedstawiającym zamierzenia Rządu w perspektywie wieloletniej, a także w innych dokumentach rządowych o charakterze strategicznym, jak np. „Mapa drogowa przyjęcia euro przez Polskę”, przyjęta przez Radę Ministrów 28 października 2008 r., czy „Plan Stabilności i Rozwoju”, ogłoszony 30 listopada 2008 roku.

Uwzględniając powyższe, zakłada się, iż zakres zmian w SRK obejmować będzie:

- zaktualizowanie uwarunkowań i przesłanek rozwoju kraju uwzględniające najnowsze oceny i prognozy sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej, w tym wynikające z kryzysu w gospodarce światowej. Dotychczasowa SRK oparta jest na danych z roku 2005, a w przypadku województw – z roku 2003/2004. Od tego czasu w wielu dziedzinach nastąpiły istotne zmiany (np. na rynku pracy).

Ponadto, SRK powinna uwzględniać postępującą w ramach UE integrację w sferze społeczno-gospodarczej, podejmowane nowe dokumenty programowe, w tym również ważniejsze inicjatywy rzutujące na możliwości rozwojowe Polski (np. pakiet energetyczno-klimatyczny);

- zaakcentowanie konieczności uspołnienienia i zsynchronizowania wszystkich proliźbońskich działań rozwojowych podejmowanych w kraju oraz wyeksponowanie tych działań w SRK – nadanie nowego impulsu procesowi wdrażania Strategii Lizbońskiej w Polsce;
- skorelowanie podstawowych kierunków rozwoju kraju oraz ważniejszych działań programowych przedstawianych w SRK z obecnymi uwarunkowaniami i zamierzeniami rozwojowymi. W szczególności wyeksponowania wymagają następujące kwestie: przygotowania do przystąpienia Polski do strefy euro w 2012 roku, tworzenie warunków dla wolności gospodarczej sprzyjającej pobudzeniu przedsiębiorczości, podnoszenie jakości kapitału ludzkiego oraz solidarna polityka społeczna obejmująca solidarność między pokoleniami, regionami kraju i grupami społecznymi. Do pierwszoplanowych zadań należy również rozbudowa infrastruktury transportowej i dobre wykorzystanie funduszy unijnych, wpływające w efekcie na podnoszenie konkurencyjności gospodarki;
- silniejsze powiązanie wymiaru społeczno-gospodarczego SRK z wymiarem regionalnym i przestrzennym rozwoju kraju. Dotychczasowa SRK nie odnosi się do zagadnień rozwoju i zagospodarowania przestrzennego. Problematyka wymagająca uwzględnienia bądź zmodyfikowania obejmuje politykę Rządu wobec regionów, decentralizację uprawnień w zakresie kształtowania rozwoju województw, jak i kwestie zapewnienia ładu przestrzennego, rozwoju miast i tzw. obszarów problemowych o znaczeniu krajowym i ponadregionalnym. Zapisy znowelizowanej *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* wskazują także na konieczność ustalenia w SRK strategicznych zadań państwa;
- aktualizację i ewentualne rozszerzenie priorytetów i wskaźników ilustrujących stopień realizacji SRK. Potrzeba taka wynika m.in. z dotychczas osiągniętych rezultatów, jak i nowych prognoz. Niektóre działania w ramach przyjętych priorytetów SRK były potraktowane marginesowo i wymagają rozwinięcia; w ślad za tym zachodzi konieczność zaktualizowania i dostosowania wskaźników zadaniowych. Celowe jest przy tym nawiązanie do wskaźników zawartych w „Strategicznym Planie Rządu”;

- uwzględnienie wzmocnionej, wiodącej roli „Strategii Rozwoju Kraju 2007–2015” jako średniookresowej strategii rozwoju kraju w systemie strategicznych dokumentów programowych przyjmowanych przez Radę Ministrów, w tym w odniesieniu do długookresowej strategii rozwoju kraju, jak też innych strategii (rozwoju regionalnego, strategii sektorowych i in.) oraz programów rozwojowych. Jednocześnie wzmocnienia wymaga system realizacyjny SRK: pogłębienia wymagają zapisy dotyczące sposobu realizacji i koordynacji działań w tym zakresie w skali kraju. Odnoszą się one także do mechanizmów finansowania rozwoju kraju.

Ponadto, „Strategia Rozwoju Kraju 2007–2015” powinna być przyjęta w drodze uchwały Rady Ministrów. Wymóg przyjmowania Strategii w drodze uchwały RM wynika ze znowelizowanej *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*. Dotychczasowa SRK nie ma takiego statusu.

Równoległe z aktualizacją SRK będą toczyły się prace nad innymi dokumentami horyzontalnymi, takimi jak długookresowa strategia rozwoju kraju i krajowa strategia rozwoju regionalnego, dlatego też konieczne jest zachowanie spójności pomiędzy tymi dokumentami.

2. Najważniejsze kierunki zmian w uwarunkowaniach, priorytetach i działaniach przewidywanych w „Strategii Rozwoju Kraju 2007 – 2015”³

SRK będzie dokumentem określającym podstawowe **uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju** w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym, realizowanym przez strategię rozwoju oraz przy pomocy programów.

Jednym z najważniejszych kierunków zmian będzie **włączenie do SRK aspektów przestrzennych** (równoprawnych ze społeczno-gospodarczymi), jako integralnej części tej strategii. W wymiarze przestrzennym strategia ta będzie stanowić **ramy prowadzenia polityki rozwoju przestrzennego dla wszystkich podmiotów** realizujących tę politykę na poszczególnych szczeblach.

Szczególne znaczenie będzie mieć również **wyznaczenie obszarów problemowych o znaczeniu krajowym i ponadregionalnym wymagających interwencji państwa**, a więc obszarów charakteryzujących się specyficznymi problemami (cechami) i jednocześnie wykraczających poza podział administracyjny kraju.

SRK będzie także ustalać **strategiczne zadania państwa** oraz zasady uwzględniania ich w programach rozwoju i programach operacyjnych, co wiąże się m.in. z koniecznością określenia rodzaju i zakresu tych zadań oraz uwzględnieniem - w ramach strategicznych zadań państwa - **inwestycji celu publicznego**.

³ W prezentowanych założeniach aktualizacji SRK wykorzystano treści zawarte m.in. w następujących dokumentach i ocenach: exposé Pana Premiera Donalda Tuska, wygłoszonym w Sejmie RP w dniu 23 listopada 2007 r.; dokumencie programowym Rządu pn. „Strategiczny Plan Rządzenia”, ogłoszonym w dniu 24 lutego 2008 r.; znowelizowanej *ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*; „Programie Konwergencji. Aktualizacja 2007”, przyjętym przez RM w dniu 25 marca 2008 r.; „Krajowym Programie Reform na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej”, przyjętym przez RM w dniu 18 listopada 2008 r.; „Mapie drogowej przyjęcia euro przez Polskę”, przyjętej przez RM 28 października 2008 r.; „Planie Stabilności i Rozwoju”, ogłoszonym 30 listopada 2008 r. oraz innych dokumentach krajowych i unijnych.

Zakłada się, w odniesieniu do poszczególnych części SRK, dokonanie następujących zmian i uzupełnień:

a) W odniesieniu do uwarunkowań rozwoju kraju :

- zaktualizowanie wyników rozwoju społeczno-gospodarczego kraju za ostatnie lata, w tym zwłaszcza sytuacji na rynku pracy, oraz prognoz w perspektywie średniookresowej;
- wzmocnienie znaczenia uwarunkowań gospodarki światowej, w tym wyzwań paliwowo-energetycznych i oddziaływania światowych trendów gospodarczych (m.in. światowego kryzysu finansowego);
- uwzględnienie pogłębiających się procesów integracyjnych w ramach UE i ich wpływu na polską gospodarkę;
- uwzględnienie planów przystąpienia Polski do strefy euro w 2012 roku, w oparciu o założenia dokumentu „Mapa drogowa przyjęcia euro przez Polskę”;
- wskazanie roli wiedzy i innowacji w procesie trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i terytorialnego kraju oraz zagrożeń związanych z poziomem kapitału ludzkiego w decydujących o przyszłości kraju obszarach, w tym przede wszystkim w gospodarce opartej na wiedzy, w nauce, szkolnictwie wyższym, administracji publicznej, w sferze społeczeństwa informacyjnego i obywatelskiego.

b) W odniesieniu do celu głównego SRK :

- powiązanie w większym stopniu celu głównego SRK z koniecznością zapewnienia warunków dla szybkiego i trwałego wzrostu gospodarczego oraz wzrostu konkurencyjności gospodarki, jako odpowiedzi na wyzwania wynikające z postępującej globalizacji.

c) W obszarze dotyczącym wzrostu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

- podkreślenie znaczenia działań na rzecz stabilności i zdolności gospodarki do szybkiego wzrostu, w tym m.in. poprzez wzrost wydatków o charakterze rozwojowym, służących przedsiębiorczości i innowacyjności;
- wskazanie, że w celu zapewnienia stabilnego wzrostu gospodarczego oraz zwiększenia odporności gospodarki na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne prowadzona będzie aktywna polityka fiskalna. Ważnym jej zadaniem jest także utrzymanie poziomu wskaźników wymaganych do wejścia i funkcjonowania w strefie euro;
- uwzględnienie realizacji węzłowych reform strukturalnych, tj. kontynuację reformy emerytalnej, ograniczenie obciążeń fiskalnych, wzrost wydatków rozwojowych, restrukturyzację wydatków socjalnych, przyspieszenie prywatyzacji i liberalizację gospodarki, warunkujących zapewnienie pomyślnych warunków dla rozwoju społeczno-gospodarczego;
- wzmocnienie kwestii przyspieszenia procesu prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych w celu podniesienia ich efektywności i zdolności inwestycyjnych. W dotychczasowych zapisach jest ona ujęta w sposób marginesowy;
- podkreślenie konieczności wzmocnienia polityki prorozwojowej poprzez wsparcie sektora nauki i wiedzy, jako podstawy do innowacyjnej, nowoczesnej gospodarki; kontynuowanie promowania badań i rozwoju (B+R) i innowacji;

- uwzględnienie konieczności podjęcia działań w zakresie tworzenia rozwiązań prawnych przyjaznych dla gospodarki i wspomagających wykorzystanie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw;
- wskazanie na konieczność podjęcia działań w zakresie wsparcia zarządzania prawami własności intelektualnej w obrocie gospodarczym;
- podkreślenie potrzeby zdynamizowania działań na rzecz informatyzacji kraju i przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu;
- uwzględnienie poprawy warunków ramowych dla rozwoju konkurencji w sektorach sieciowych oraz kontynuacji liberalizacji rynków energii;
- podkreślenie znaczenia zwiększenia efektywności końcowego wykorzystania energii dla wzrostu konkurencyjności gospodarki oraz zmniejszenia zużycia energii pierwotnej oraz emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych;
- nadanie większego znaczenia polityce wykorzystania potencjału gospodarki morskiej i obszarów morskich;
- w ramach ułatwień dla przedsiębiorczości, dodanie m.in. następujących kwestii: opracowanie i wdrożenie systemów diagnozowania, pomiaru i eliminacji obciążeń regulacyjnych, zwłaszcza obciążeń administracyjnych w obszarze prawa gospodarczego, usprawnienie sądownictwa gospodarczego, ułatwienie i upowszechnianie partnerstwa publiczno-prywatnego.

d) W obszarze dotyczącym infrastruktury technicznej :

- silniejsze zaakcentowanie kwestii prowadzenia działań inwestycyjnych zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, z właściwą troską o środowisko naturalne (w tym z uwzględnieniem obszarów chronionych Natura 2000) oraz o oszczędność energii;
- wzmocnienie konieczności podejmowania skutecznych działań na rzecz bezpieczeństwa energetycznego, w tym we współdziałaniu z partnerami z UE. Ujęcie kwestii zwiększenia możliwości magazynowania ropy naftowej i jej pochodnych, a także zapewnienia dostępności sieci gazowej na terenach niezgazyfikowanych i modernizacji istniejących sieci dystrybucji;
- uzupełnienie obszaru transportu o poprawę stanu połączeń kolejowych, w tym wchodzących w skład sieci TEN-T oraz poprawę obsługi pasażerów w międzynarodowym i międzyregionalnym transporcie kolejowym;
- w odniesieniu do transportu drogą wodną: dodanie kwestii rozwoju żeglugi bliskiego zasięgu, poprawy jakości usług portowych, potrzeby inwestycji związanych z podniesieniem bezpieczeństwa żeglugi oraz warunków do zwalczania zanieczyszczeń olejowych i chemicznych;
- w odniesieniu do rozbudowy infrastruktury transportowej, turystycznej i sportowej - uwzględnienie działań inwestycyjnych na rzecz Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012;
- uwzględnienie nowych okoliczności i wymogów w sferze ochrony środowiska, w tym dotyczących gospodarki zasobami wodnymi. Podkreślenie znaczenia ograniczania negatywnego wpływu działalności przemysłowej na środowisko oraz dostosowania przedsiębiorstw do wymogów prawa wspólnotowego. Ujęcie kwestii usprawnienia monitoringu stanu środowiska i poprawy dostępu do informacji w tym zakresie;

- uwzględnienie działań wynikających z dokumentów Komisji Europejskiej i negocjacji dotyczących ograniczeń emisji CO₂ i wykorzystania odnawialnych źródeł energii (tzw. pakietu energetyczno – klimatycznego) w odniesieniu do: dyrektywy ramowej dotyczącej promocji wykorzystania odnawialnych źródeł energii, decyzji w sprawie redukcji emisji gazów cieplarnianych do roku 2020, nowelizacji dyrektywy w sprawie udoskonalenia i rozszerzenia systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, dyrektywy w sprawie geologicznego magazynowania dwutlenku węgla, wytycznych do pomocy państwa w zakresie udzielania pomocy publicznej dotyczącej ochrony środowiska. Pakiet poddaje pod debatę unijną kwestie o szczególnym znaczeniu dla rozwoju krajów członkowskich Unii, a jej rezultaty mogą w istotny sposób wpływać na wieloletnie programy gospodarcze Polski;
- podkreślenie znaczenia infrastruktury społecznej dla osiągnięcia konkurencyjności gospodarki i zapewniania poprawy jakości życia obywateli;
- w obszarze infrastruktury i usług zdrowotnych wyeksponowanie koniecznych działań na rzecz usprawnienia systemu ochrony zdrowia oraz poprawy jakości i dostępności usług medycznych w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli;
- dodatkowo, w obszarze infrastruktury społecznej i zdrowotnej uwzględnienia wymaga kwestia starzenia się społeczeństwa.

e) W obszarze dotyczącym budowy kapitału intelektualnego kraju (propozycja utworzenia nowego priorytetu) :

- wskazanie, iż jednym z głównych wysiłków polityki państwa jest zwiększenie roli kapitału ludzkiego w rozwoju nowoczesnej gospodarki w Polsce;
- podkreślenie znaczenia i konieczności wdrażania w Polsce strategii uczenia się przez całe życie, promowanej w UE w ramach Strategii Lizbońskiej;
- nadanie większego znaczenia edukacji, w tym poprzez wzrost nakładów na ten cel;
- ujęcie działań na rzecz reformy nauki i szkolnictwa wyższego, w tym modelu kariery naukowej oraz wsparcie młodej kadry naukowej;
- ujęcie kwestii efektywniejszego zarządzania szkolnictwem wyższym, większego ukierunkowanie oceny jakości kształcenia na realizację złożonych efektów kształcenia, poprzez powiązanie jakości kształcenia z badaniami naukowymi;
- uwzględnienie potrzeby intensyfikacji działań związanych z przeprowadzeniem reformy Polskiej Akademii Nauk i jednostek badawczo-rozwojowych, poprzez kontynuowanie zmian związanych z dostosowaniem struktur i sposobu ich działania do zmieniających się uwarunkowań w Europejskiej Przestrzeni Badawczej;
- uwzględnienie potrzeby wzmocnienia międzynarodowej pozycji polskich uczelni;
- podkreślenie konieczności zwiększania nakładów na B+R (w tym również dążenia do zwiększenia udziału podmiotów gospodarczych w tych nakładach);
- uwzględnienie konieczności podniesienia jakości badań naukowych i zajęć dydaktycznych;
- podkreślenie potrzeby zintensyfikowania wykorzystania możliwości wynikających ze współpracy w ramach Unii Europejskiej w celu zwiększania kapitału intelektualnego.

f) W obszarze dotyczącym wzrostu zatrudnienia i podniesienia jego jakości:

- wyeksponowanie działań na rzecz tworzenia przyjaznego otoczenia instytucjonalno-legislacyjnego i finansowego dla dynamicznego rozwoju przedsiębiorczości, co powinno sprzyjać wzrostowi zatrudnienia, zwłaszcza w MŚP;
- ujęcie kwestii wdrożenia w Polsce modelu flexicurity (łąiącego elastyczność rynku pracy i bezpieczeństwo zatrudnienia);
- mając na względzie równość szans na rynku pracy, rozszerzenie zapisów o realizację idei solidarności międzypokoleniowej;
- uwzględnienie kwestii uelastycznienia czasu pracy starszych pracowników (np. zmniejszenie godzin pracy lub zmiany ich rozkładu w ciągu dnia);
- podkreślenie kwestii tworzenia dogodnych warunków, zwłaszcza na obszarach wiejskich, do zakładania (w tym przez bezrobotnych) małych firm rzemieślniczych, rękodzieła artystycznego, przetwórstwa spożywczego, budowlanych czy turystycznych;
- wyeksponowanie potrzeby ułatwienia dostępu do żłobków i przedszkoli oraz innych, bardziej elastycznych i dopasowanych do lokalnych warunków form wychowania przedszkolnego, zwłaszcza na obszarach wiejskich;
- w części dotyczącej prowadzenia racjonalnej polityki migracyjnej uwzględnienie kwestii wzmocnienia działań na rzecz powrotu Polaków pracujących za granicą do kraju oraz zapewnienia możliwości utrzymywania związków z Polską tych osób, które zdecydują się pozostać za granicą; stworzenia warunków dla osób powracających z zagranicy na rozpoczęcie działalności gospodarczej; zwiększenia roli i zadań polskich placówek dyplomatycznych i konsularnych, zwłaszcza w krajach o dużych skupiskach polskiej emigracji.

g) W obszarze dotyczącym budowy sprawnego państwa oraz zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa (propozycja zmiany tytułu priorytetu):

- uwzględnienie kwestii podniesienia jakości zarządzania państwem, w tym zdolności administracji publicznej do programowania strategicznego,
- uwzględnienie konieczności zapewnienia sprawnych, przejrzystych i przyjaznych obywatelowi instytucji publicznych;
- podkreślenie znaczenia wzrostu bezpieczeństwa indywidualnego;
- zwrócenie uwagi na rozwój edukacji obywatelskiej;
- wzmocnienie kwestii aktywności społecznej obywateli i zaufania społecznego;
- uwzględnienie wzmocnienia roli organizacji pozarządowych w procesie kształtowania mechanizmów rozwojowych;
- ujęcie kwestii zdynamizowania działań w zakresie budowy godnego wizerunku Polski w świecie.

h) W obszarze dotyczącym obszarów wiejskich:

- ujęcie polityki wobec obszarów wiejskich jako integralnego elementu polityki rozwoju kraju; zastosowanie zintegrowanego podejścia do obszarów wiejskich, rozpatrującego ich rozwój w kontekście polityk terytorialnych dotyczących np. transportu, zatrudnienia, innowacji, rolnictwa, co pozwoli zapewnić trwałe zmiany strukturalne na tych obszarach;

- podkreślenie potrzeby prowadzenia skoordynowanej i efektywnej polityki wobec obszarów wiejskich, przy wykorzystaniu środków UE (na etapie programowania, podziału i zarządzania), dla osiągnięcia celów strategicznych kraju;
- uwzględnienie aktywności państwa w sprawach zrównoważonego rozwoju funkcji gospodarczych obszarów wiejskich (rolno-produkcyjnych, usługowych, rekreacyjnych);
- zwrócenie uwagi na społeczno – gospodarczy rozwój obszarów wiejskich, z uwzględnieniem polityki przestrzennego zagospodarowania oraz spójności terytorialnej;
- podkreślenie roli i znaczenia obszarów wiejskich oraz istoty powiązań tych terenów z miastami w osiągnięciu wzrostu gospodarczego i zatrudnienia;
- wzmocnienie znaczenia usług publicznych na obszarach wiejskich, jako możliwości poprawy szans rozwojowych tych obszarów, zwłaszcza w obszarze mobilności, edukacji i szkoleń, ochrony zdrowia, ochrony środowiska, jak również usług kierowanych do biznesu.

i) W obszarze dotyczącym rozwoju regionalnego i podniesienia spójności terytorialnej:

- wzmocnienie znaczenia współzależności rozwoju społeczno-gospodarczego i terytorialnego (przy jednoczesnej rezygnacji z obszernej charakterystyki województw zawartej w dotychczasowej SRK);
- uwzględnienie przewidywanych reform administracji publicznej;
- uwzględnienie celowości prowadzenia rządowej polityki regionalnej kraju w celu łagodzenia dysproporcji rozwojowych regionów i wzmocnienia ich konkurencyjności, w tym opracowania krajowej strategii rozwoju regionalnego, z wykorzystaniem ocen europejskiej polityki spójności w Polsce i koncepcji budżetowych Unii;
- wyeksponowanie potrzeby kontynuowania prac zmierzających do zapewnienia lepszej absorpcji środków unijnych;
- podkreślenie potrzeby zapewnienia efektywnych warunków i ram prawnych dla prowadzenia skutecznej polityki zagospodarowania przestrzennego i koordynacji tej polityki w skali kraju;
- wyodrębnienie części strategii dotyczącej wymiaru przestrzennego polityki rozwoju, tj. zarówno zagospodarowania przestrzennego kraju, obszarów problemowych, zagadnień rozwoju miast, jak i współpracy terytorialnej.

k) W odniesieniu do systemu realizacji i finansowania SRK :

- w nawiązaniu do znowelizowanej *ustawy* (z dnia 7 listopada 2008 r.) *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, wzmocnienie roli średniookresowej strategii rozwoju kraju jako wiodącej strategii rozwojowej. Znowelizowana ustawa określa średniookresową strategię rozwoju kraju jako horyzontalny dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym, realizowany przez inne strategie rozwoju oraz przy pomocy programów, z uwzględnieniem okresu programowania Unii Europejskiej;
- dostosowanie zadań koordynujących ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie przygotowania i realizacji (w tym monitoringu) SRK oraz innych strategii i programów, jak też oceny ich zgodności z SRK do nowych zapisów w ustawie;
- uwzględnienie w części dotyczącej problematyki zabezpieczenia finansowego realizacji SRK i strategicznych dokumentów programowych wieloletnie finansowanie programów;
- silniejsze zaakcentowanie problematyki właściwego wykorzystania funduszy unijnych, jako istotnego zasilania źródeł finansowania rozwoju kraju oraz przyspieszenia realizacji inwestycji współfinansowanych ze środków UE (m.in. w oparciu o wnioski wynikające z „Planu Stabilności i Rozwoju”);
- uwzględnienie znaczenia realizacji Krajowego Programu Reform jako średniookresowego dokumentu programowego określającego reformy polityki strukturalnej, makroekonomicznej i mikroekonomicznej, jakie rząd podejmuje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia; zapewnienie spójności kierunków KPR z celami i kierunkami SRK;
- wzmocnienie ukształtowania właściwych rozwiązań instytucjonalno-regulacyjnych, zapewniających sprawność funkcjonowania administracji publicznej, w tym także w ramach procesu decyzyjnego obowiązującego w UE, tak aby wykorzystać możliwości i szanse tworzone przez Traktat Lizboński; w znacznej mierze będzie to decydować o sukcesie członkostwa Polski w UE i jego korzystnym oddziaływaniu na rozwój kraju;
- uwzględnienie roli, przewidzianego w znowelizowanej *ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, okresowego raportu o rozwoju społeczno-gospodarczym, regionalnym oraz przestrzennym, którego wnioski stanowiąc będą podstawę do aktualizacji SRK;
- zweryfikowanie wskaźników SRK z dotychczasowymi wynikami i aktualnymi prognozami, a w niektórych obszarach rozszerzenie ich zakresu (np. w części dotyczącej obszarów wiejskich), w tym także uwzględnienie odpowiednich wskaźników „Strategicznego Planu Rządzenia”.

3. Proponowany harmonogram prac nad aktualizacją „Strategii Rozwoju Kraju 2007 – 2015”

L.p.	Działanie	Przewidywany termin realizacji
1.	Podjęcie przez Stały Komitet Rady Ministrów, a następnie przez Radę Ministrów decyzji o aktualizacji SRK - przyjęcie przez Radę Ministrów „Założeń aktualizacji Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015”.	grudzień 2008 r.
2.	Powołanie zespołu z udziałem przedstawicieli poszczególnych resortów ds. opracowania wstępnego projektu zaktualizowanej SRK.	styczeń 2009 r.
3.	Opracowanie dodatkowych ekspertyz odnoszących się do poszczególnych priorytetów SRK oraz spotkania eksperckie.	styczeń-kwiecień 2009 r.
4.	Propozycje zmian wnoszone przez poszczególne ministerstwa i urzędy centralne – prace zespołu. Opracowanie wstępnego projektu zaktualizowanej SRK 2007-2015 oraz przyjęcie dokumentu przez Stały Komitet Rady Ministrów.	styczeń-kwiecień 2009 r. sierpień 2009 r.
5.	Konsultacje społeczne wstępnego projektu zaktualizowanej SRK 2007-2015.	sierpień-październik 2009 r.
6.	Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zaktualizowanej „Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015”.	sierpień-październik 2009 r.
7.	Skierowanie do rozpatrzenia przez Radę Ministrów zaktualizowanej „Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015”.	listopad 2009 r.

Opracowano w Departamencie Koordynacji Polityki Strukturalnej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.